

Agenția Națională pentru
Curriculum și Evaluare

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
EXAMEN NAȚIONAL DE ABSOLVIRE A GIMNAZIULUI
SESIUNEA DE BAZĂ

11 iunie 2026
Timp alocat – 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Citește textul și realizează următoarele sarcini:

Domnul asistent m-a ascultat cu atenție, aproape ca un medic căruia îi spui ce te doare. I l-am descris pe băiat cât mai amănunțit, cum arată și cum se poartă și i-am spus că va face o faptă bună dacă se duce la școala aia. A răspuns rece, tot cu indiferența doctorilor:

– Scrieți-mi pe e-mail – folosiți e-mailul? – unde e școala și când să mă duc acolo, dar anunțați-i că nu pot decât miercurea... Ăăă, sebastian punct severin, coadă de maimuță yahoo com. Fără majuscule.

Mi-a întors spatele și a plecat grăbit. Pe atunci chestia cu e-mailul era destul de nouă. Eu, de pildă, aveam de patru ani un computer second hand primit cadou, iar e-mail foloseam de vreo doi. Mi-a plăcut că a zis „coadă de maimuță”, ca noi, cei de la Veterinară, în loc de „a rond”. I-am scris imediat. Nu mă așteptam totuși să se țină de cuvânt așa de repede. Chiar în săptămâna următoare i-a vizitat și i-a cucerit pe cei de acolo, după cum ne-a povestit David. Băiatul Mayei era tare emoționat că profu' ăla tare de la facultate i se adresase lui, îl remarcase și îl chemase primul. M-am gândit că l-am descris foarte bine și că Severin l-a identificat foarte corect, destul de mândră de mine și deja mândră de el. Unul dintre atuurile domnului asistent la elevi era tinerețea, chipul adolescentin, li se părea doar un pic mai mare ca ei și se mirau câte știe, cât de inteligent e și voiau să-i semene.

I-am trimis un e-mail a doua zi după vizită ca să-i povestesc impresiile elevilor, pe care le-am exagerat doar un pic, ca să-i mulțumesc, iar pe urmă i-am spus că Maya și cu mine dorim să-l invităm la masă la un restaurant simpatic, cu nume de mafiot. Și am semnat:

Chiar cu recunoștință și cu bucuria de a vă revedea, poate, Monica

P.S. Și cu scuze că v-am dat de lucru!

După care am așteptat răspunsul cu o oarecare curiozitate, dar cu senzația că totul e sub control și că nici nu am alte sentimente față de el decât cele exprimate înainte de semnătură. Că dacă refuză e aproape mai bine decât dacă acceptă. După două zile în care nici nu m-am mai gândit la asta a venit și răspunsul. Da, pentru miercurea următoare. Și a semnat:

Chiar cu bucuria de a vă fi fost de folos, Sebastian.

(Ioana Pârvulescu. Aurul pisicii)

4. Analizează articolul lexicografic al cuvântului *punct*, scriind în spațiile libere informațiile solicitate.

PUNCT ~e n. 1) Pată foarte mică și rotundă. A face un ~. 2) Semn de punctuație având forma unei astfel de pete, care se pune la sfârșitul unei propoziții sau după un cuvânt prescurtat. ◇ Două-~e semn de punctuație constând din două puncte așezate unul deasupra altuia, care se pune, mai ales, înaintea vorbirii directe sau a unei enumerări. ~- și-virgulă semn de punctuație constând dintr-un punct așezat deasupra unei virgule, care se pune între părțile componente ale unui enunț desfășurat. ~e de suspensie (*sau* ~e-~e) semn de punctuație constând din trei puncte așezate în linie orizontală și folosit pentru a arăta că gândirea este întreruptă sau că o parte de propoziție este omisă. ~ tipografic unitate de măsură a lungimii folosită în poligrafie (egală cu 0,376 mm). 3) Semn grafic pus deasupra elementelor „i” și „j” din alfabetul latin. ◇ A pune ~ul pe „i” a se rosti cu precizie într-o problemă, nelăsând posibilități de echivoc. 4) Semn convențional de această formă care indică ceva.

~ pe hartă. 5) (*în sport, în jocurile de hazard etc.*) Unitate în care se apreciază câștigurile sau pierderile. 6) Element fundamental al geometriei plane, reprezentat de intersecția a două linii. 7) Loc determinat în spațiu. ◇ ~ de reper a) semn sau obiect de orientare pe teren; b) fapt care servește drept sprijin. ~ cardinal fiecare dintre cele patru direcții care indică Nordul, Sudul, Estul și Vestul. ~ de ochire loc din țintă în care trăgătorul își potrivește linia de ochire. ~ mort situație fără ieșire.

~ medical unitate medicală primară. 8) Valoare a unei mărimi (la care se începe să se topească o substanță solidă). * ~ de solidificare temperatură la care o substanță începe să treacă din stare lichidă în stare solidă. 9) Moment ce marchează o fază de dezvoltare. ◇ Până la un (*sau* la acest) ~ până la o anumită limită. 10) Loc sau parte din ceva. ◇ ~ slab parte slabă; loc sensibil. ~ de vedere mod cum înțelege cineva o chestiune. Din ~ de vedere sub aspect. ~ cu ~ amănunțit, oprindu-se detaliat asupra fiecărei chestiuni. ~ de plecare (*sau* de pornire) a) loc de unde trebuie să plece cineva undeva; b) început. A pune la ~ pe cineva a-i da cuiva o lecție de bună-cuviință. A pune la ~ ceva a aduce ceva la condițiile cerute; a definitiva ceva. A pune ~ a termina. ~! gata!

Sursa: NODEX (2002)

1) Conform acestui articol lexicografic, substantivul *punct* are _____ sensuri.

2) Sensul actualizat în text al cuvântului *punct* este:

3) Ca termen din domeniul sportului, cuvântul *punct* înseamnă:

4) Sensul expresiei *a pune la punct ceva* este:

5) Informațiile gramaticale din acest articol lexicografic sunt:

9.	<p>Indică între parantezele alăturate funcția sintactică a fiecărui cuvânt subliniat. Atenție! Sublinierea nu sugerează funcția sintactică. <i>După care am așteptat <u>răspunsul</u> (_____) cu o oarecare curiozitate, dar cu senzația că <u>totul</u> (_____) e sub control și că nici <u>nu am</u> (_____) <u>alte</u> (_____) sentimente <u>față de</u> <u>el</u> (_____) decât cele exprimate înainte de semnătură.</i></p>
	9 L 0 1 2 3 4 5
10.	<p>Copiază enunțul de mai jos, substituind cuvintele subliniate prin câte un sinonim potrivit contextului. I l-am descris pe băiat cât mai <u>amănunțit</u>, cum arată și cum se poartă și i-am spus că va face o faptă bună dacă <u>se duce</u> la școala aia.</p> <hr/> <hr/> <hr/>
	10 L 0 1 2
11.	<p>Construiește un dialog din patru replici, ce ar putea avea loc între un adolescent și un adult privind alegerea unei profesii.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	11 L 0 1 2 3 4
12.	<p>Describe, în spațiul rezervat, un rucsac/ghiozdan al elevului contemporan.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	12 L 0 1 2 3 4
13. Pentru corectitudinea tuturor secvențelor scrise	
13 L 0 1 2 3 4 5	